

ด่วนที่สุด

ที่ นร ๐๕๐๓/๕๔๘๗

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี
ทำเนียบรัฐบาล กทม. ๑๐๓๐๐

๑๗/ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๖

เรื่อง ร่างพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการทรมานและการกระทำ
บุคคลสูญหาย พ.ศ. ๒๕๖๕ พ.ศ.

เรียน รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม

อ้างถึง หนังสือกระทรวงกลาโหม ลับ ด่วนที่สุด ที่ กท ๐๒๐๐/๑๐ ลงวันที่ ๑๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๖

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. สำเนาหนังสือกระทรวงการต่างประเทศ ลับ ด่วนที่สุด ที่ กต ๑๐๐๒/๒๑๖
ลงวันที่ ๑๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๖

๒. สำเนาหนังสือสำนักงานสภาความมั่นคงแห่งชาติ ลับ ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๘๐๓/๒๖๘
ลงวันที่ ๑๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๖

ตามที่ได้เสนอความเห็นเกี่ยวกับร่างพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติป้องกัน
และปราบปรามการทรมานและการกระทำบุคคลสูญหาย พ.ศ. ๒๕๖๕ พ.ศ. ไปเพื่อประกอบการพิจารณา
ของคณะรัฐมนตรี ความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

กระทรวงการต่างประเทศและสำนักงานสภาความมั่นคงแห่งชาติได้เสนอความเห็นมาเพื่อประกอบ
การพิจารณาของคณะรัฐมนตรีด้วยแล้ว ความละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

ในคราวประชุมคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๑๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๖ กระทรวงยุติธรรมโดยอธิบดี
กรมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพได้ชี้แจงเหตุผลความจำเป็นในการตราร่างพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติม
พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการทรมานและการกระทำบุคคลสูญหาย พ.ศ. ๒๕๖๕ พ.ศ. ว่า
โดยที่พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการทรมานและการกระทำบุคคลสูญหาย พ.ศ. ๒๕๖๕
ได้กำหนดมาตรการป้องกันการทรมานและการกระทำบุคคลสูญหาย ซึ่งรวมถึงการให้เจ้าหน้าที่ของรัฐ
ผู้รับผิดชอบการควบคุมตัวต้องบันทึกภาพและเสียงอย่างต่อเนื่องในขณะจับและควบคุมจนกระทั่งส่งตัวให้
พนักงานสอบสวนหรือปล่อยตัวบุคคลดังกล่าวไปตามมาตรา ๒๒ และต้องบันทึกข้อมูลเกี่ยวกับผู้ถูกควบคุมตัว
ดังกล่าวตามมาตรา ๒๓ รวมทั้งการให้ผู้มีส่วนได้เสียโดยชอบด้วยกฎหมายในการเข้าถึงข้อมูลของผู้ถูกควบคุมตัว
ตามมาตรา ๒๔ ตลอดจนการได้รับยกเว้นไม่เปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับผู้ถูกควบคุมตัวตามมาตรา ๒๕ ซึ่งขณะนี้
หน่วยงานของรัฐที่รับผิดชอบหลายหน่วยงานได้มีการเตรียมความพร้อมในการดำเนินการตามมาตรการ
ดังกล่าวในระดับหนึ่งแล้ว โดยได้จัดหาเครื่องมือและอุปกรณ์ที่จำเป็น ตลอดจนฝึกอบรมความรู้และทักษะ
ในการปฏิบัติงาน รวมทั้งวางระเบียบและแนวปฏิบัติของเจ้าหน้าที่ของรัฐอย่างชัดเจน เหมาะสม เพื่อให้การป้องกัน
และปราบปรามการทรมาน การกระทำที่โหดร้ายไร้มนุษยธรรม หรือย่ำยีศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ และการกระทำ
บุคคลสูญหาย เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพสูงสุด และสอดคล้องกับพันธกรณีระหว่างประเทศ แต่โดยที่
พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการทรมานและการกระทำบุคคลสูญหาย พ.ศ. ๒๕๖๕ จะมีผลใช้บังคับ
ในวันที่ ๒๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๖ ในขณะที่ปรากฏข้อเท็จจริงว่า สำนักงานตำรวจแห่งชาติซึ่งเป็นหน่วยงานหลัก
ในการปฏิบัติตามกฎหมายยังมีปัญหาและอุปสรรคเกี่ยวกับความพร้อมด้านงบประมาณ การจัดหาเครื่องมือ
และอุปกรณ์ และขั้นตอนการปฏิบัติงานในการบังคับใช้พระราชบัญญัตินี้ดังกล่าว ซึ่งเป็นเรื่องที่มีความละเอียด
ซับซ้อน และมีผลกระทบต่อความปลอดภัยในชีวิตและร่างกายของประชาชนโดยตรง หากมีการใช้บังคับ
กฎหมายในขณะที่หน่วยงานยังไม่มีความพร้อมอาจเกิดผลร้ายแรงต่อสังคมเป็นอย่างยิ่ง จึงได้เสนอร่างพระราชกำหนด

~~อ~~

- ๒ -

ในเรื่องนี้เพื่อขยายกำหนดเวลาในการมีผลใช้บังคับตามมาตรา ๒๒ มาตรา ๒๓ มาตรา ๒๔ และมาตรา ๒๕ ของพระราชบัญญัตินี้ไปก่อน โดยให้มีผลใช้บังคับตั้งแต่วันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๖๖ เป็นต้นไป ตามมาตรา ๑๗๒ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ซึ่งเป็นกรณีฉุกเฉินที่มีความจำเป็นรีบด่วนอันมิอาจจะหลีกเลี่ยงได้ เพื่อประโยชน์ในอันที่จะรักษาความปลอดภัยของประเทศ ความปลอดภัยสาธารณะ ความมั่นคงในทางเศรษฐกิจของประเทศ หรือป้องปัดภัยพิบัติสาธารณะ

รองนายกรัฐมนตรี (นายวิษณุ เครืองาม) ชี้แจงว่า พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการทรมานและการกระทำให้นุญคนสูญหาย พ.ศ. ๒๕๖๕ เป็นกฎหมายสำคัญซึ่งกำหนดมาตรการป้องกันและปราบปรามการทรมานและการกระทำให้นุญคนสูญหายซึ่งกระทำโดยเจ้าหน้าที่ของรัฐ ซึ่งเป็นประเด็นที่ได้รับความสนใจจากประชาคมระหว่างประเทศ รวมถึงภาคประชาสังคมทั้งในประเทศและนอกประเทศ โดยถูกเชื่อมโยงอย่างใกล้ชิดกับภาพลักษณ์ของไทยด้านสิทธิมนุษยชน แต่โดยเจ้าหน้าที่ของรัฐซึ่งต้องปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้ มิได้มีเฉพาะเจ้าหน้าที่ตำรวจเท่านั้น ยังรวมถึงเจ้าหน้าที่ของรัฐอื่นซึ่งกฎหมายให้มีอำนาจและหน้าที่เกี่ยวกับการจับกุมปราบปรามผู้กระทำความผิดกฎหมายด้วย เช่น กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน เจ้าพนักงานกรมการขนส่งทางบก เจ้าพนักงานสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด ซึ่งการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ เจ้าหน้าที่ของรัฐต้องปฏิบัติหน้าที่ตามขั้นตอนที่กฎหมายกำหนด ล้วนแต่เป็นเรื่องละเอียดอ่อนที่กระทบต่อความปลอดภัยในชีวิตและร่างกายของประชาชนโดยตรง ความพร้อมของหน่วยงานจึงเป็นเรื่องสำคัญ หากไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ตามกฎหมายได้ อาจส่งผลให้กระบวนการในการจับกุมผู้กระทำความผิดไม่ชอบด้วยกฎหมาย นำไปสู่การละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบของเจ้าหน้าที่ของรัฐ ตามมาตรา ๑๕๗ แห่งประมวลกฎหมายอาญา ซึ่งอาจส่งผลกระทบต่อความปลอดภัยสาธารณะ จึงมีความจำเป็นต้องเตรียมความพร้อมทั้งด้านอุปกรณ์ที่มีประสิทธิภาพ งบประมาณ การจัดหาอุปกรณ์ดังกล่าว ระเบียบแนวทางการปฏิบัติที่มีความชัดเจน การฝึกอบรมบุคลากรเพื่อให้เกิดทักษะในการปฏิบัติ เพื่อประโยชน์ในอันที่จะรักษาความปลอดภัยของประเทศ ความปลอดภัยสาธารณะ ความมั่นคงในทางเศรษฐกิจของประเทศ หรือป้องปัดภัยพิบัติสาธารณะ เห็นควรให้ขยายการบังคับใช้กฎหมายเฉพาะตามมาตรา ๒๒ มาตรา ๒๓ มาตรา ๒๔ และมาตรา ๒๕ รวม ๔ มาตรา ออกไปก่อน โดยให้มีผลใช้บังคับตั้งแต่วันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๖๖ เป็นต้นไป เพื่อเตรียมการให้มีความพร้อมรองรับการปฏิบัติงานดังกล่าวให้แล้วเสร็จภายในสิ้นปีงบประมาณนี้ คือ วันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๖๖ ซึ่งในการเสนอเรื่องนี้ต่อคณะรัฐมนตรี หน่วยงานที่เกี่ยวข้องประกอบด้วย กระทรวงการต่างประเทศ กระทรวงกลาโหม สำนักงานสภาความมั่นคงแห่งชาติ และสำนักงานอัยการสูงสุด ได้เห็นชอบให้ขยายกำหนดเวลาการบังคับใช้บทบัญญัติบางมาตราแห่งพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าว ทั้งนี้ เพื่อให้เจ้าหน้าที่ของรัฐซึ่งกฎหมายให้มีอำนาจและหน้าที่เกี่ยวกับการจับกุมปราบปรามผู้กระทำความผิดกฎหมายสามารถปฏิบัติหน้าที่ตามมาตรการป้องกันการทรมานและการกระทำให้นุญคนสูญหายตามพระราชบัญญัตินี้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ และเป็นประโยชน์ต่อการรักษาความปลอดภัยและร่างกายของประชาชนอย่างแท้จริง

เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกาชี้แจงว่า เพื่อให้ในชั้นการตรวจพิจารณาของสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาเป็นไปด้วยความเรียบร้อย เห็นควรให้กระทรวงยุติธรรมจัดทำข้อมูลเพิ่มเติมเกี่ยวกับความจำเป็นในการตราพระราชกำหนดในเรื่องนี้ที่เข้าลักษณะเป็นกรณีฉุกเฉินที่มีความจำเป็นรีบด่วนอันมิอาจจะหลีกเลี่ยงได้ เพื่อประโยชน์ในอันที่จะรักษาความปลอดภัยของประเทศ ความปลอดภัยสาธารณะ ความมั่นคงในทางเศรษฐกิจของประเทศ หรือป้องปัดภัยพิบัติสาธารณะตามมาตรา ๑๗๒ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ไปยังสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาเพื่อประกอบการตรวจพิจารณาในเรื่องนี้ ซึ่งคณะรัฐมนตรีพิจารณาแล้วจึงได้ลงมติ

/๑. ...

~~อ~~

~~จบ~~

- ๓ -

๑. อนุมัติหลักการร่างพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการทรมานและการกระทำให้อุทธรณ์ พ.ศ. ๒๕๖๕ พ.ศ. ตามที่กระทรวงยุติธรรมเสนอ และส่งให้สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาตรวจพิจารณาเป็นเรื่องด่วน แล้วดำเนินการต่อไปได้

๒. ให้กระทรวงยุติธรรมจัดทำข้อมูลเพิ่มเติมเกี่ยวกับความจำเป็นในการตราพระราชกำหนดในเรื่องนี้ที่เข้าลักษณะเป็นกรณีฉุกเฉินที่มีความจำเป็นรีบด่วนอันมิอาจจะหลีกเลี่ยงได้ เพื่อประโยชน์ในอันที่จะรักษาความปลอดภัยของประเทศ ความปลอดภัยสาธารณะ ความมั่นคงในทางเศรษฐกิจของประเทศ หรือป้องกันภัยพิบัติสาธารณะ ตามมาตรา ๑๗๒ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย แล้วส่งให้สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาเพื่อประกอบการตรวจพิจารณาร่างพระราชกำหนดดังกล่าวต่อไป

๓. ให้กระทรวงยุติธรรมและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องรับความเห็นของกระทรวงการต่างประเทศ และสำนักงานสภาความมั่นคงแห่งชาติไปพิจารณาดำเนินการต่อไปด้วย

จึงเรียนยืนยันมา ทั้งนี้ สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีได้ส่งร่างพระราชกำหนดในเรื่องนี้ไปเพื่อสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาตรวจพิจารณาเป็นเรื่องด่วนตามมติคณะรัฐมนตรีต่อไปแล้ว

ขอแสดงความนับถือ

สาวิตรี ชำนาญกิจ

(นางสาวสาวิตรี ชำนาญกิจ)

รองเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ปฏิบัติราชการแทน

เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

กองนิติธรรม

โทร. ๐ ๒๒๘๐ ๙๐๐๐ ต่อ ๑๓๕๓

โทรสาร ๐ ๒๒๘๐ ๙๐๕๘

ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ : saraban@soc.go.th

~~จบ~~